

Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a felkészítés legmagasabb szintje, illetve a középszintű érettségi vizsga témakörei

Az iskola az érettségi vizsgákra az alábbi táblázatban megjelölt szintű felkészítést vállal.

K- középszintű

E- emelt szintű

	Klasszikus humán tantervű képzés	Komplex természettudományos képzés: biológia-kémia	Komplex természettudományos képzés: fizika	Hatosztályos speciális matematika képzés	Speciális tantervű idegen nyelvi képzés
	osztályok				
	A	B	B	C	D
Magyar nyelv és irodalom	E	K	K	K	K
I. Idegen nyelv	K	K	K	K	E
II. Idegen nyelv	K	K	K	K	E
Matematika	K	K	E	E	K
Etika					
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	E	K	K	K	K
Fizika	K	K	E	K	K
Kémia	K	E	K	K	K
Biológia - egészségtan	K	E	K	K	K
Földrajz	K	K	K	K	K
Ének-zene	K	K	K	K	K
Vizuális kultúra	K	K	K	K	K
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret	K	K	K	K	K
Művészetek*	K	K	K	K	K
Informatika	K	K	E	E	K
Technika, életvitel és gyakorlat					
Testnevelés és sport	K	K	K	K	K

A középszintű érettségi vizsga témakörei

Magyar nyelv:

Kommunikáció

Ember és nyelvhasználat

A magyar nyelv története

A nyelvi szintek

A szöveg

A retorika alapjai

Stílus és jelentés

Magyar irodalom:

Művek a magyar irodalomból I. Kötelező szerzők

Művek a magyar irodalomból II. Választható szerzők

Művek a magyar irodalomból III. Kortárs szerzők

Művek a világirodalomból

Színház és dráma

Az irodalom határterületei

Regionális kultúra és a határon túli irodalom

Történelem:

A középszintű érettségi vizsgán, a számon kérhető évszámok, személyek, topográfiai adatok és fogalmak megegyeznek az alap- és középfokú történelem kerettantervek évszámokra, személyekre, topográfiai adataira és fogalmaira vonatkozó – az adott témakörhöz rendelhető – tantárgyi követelményeivel.

Az ókor és kultúrája

A középkor

A középkori magyar állam megteremtése és virágkora

Szellemi, társadalmi és politikai változások a kora újkorban (1492-1789)

Magyarország a kora újkorban (1490-1790)

A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora (1789-1914)

A polgáriásodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon (1790-1914)

A világháborúk kora (1914-1945)

Magyarország a világháborúk korában (1914-1945)

A jelenkor (1945-től napjainkig)

Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig

Társadalmi, állampolgári, pénzügyi és munkavállalói ismeretek

Matematika:

Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok

- halmazelmélet logika, logikai műveletek, fogalmak, tételek, bizonyítások a matematikába
- kombinatorika
- gráfok

Számelmélet, algebra:

- számfogalom
- számelmélet
- algebrai kifejezések, műveletek
- hatvány, gyök, logaritmus
- egyenletek, egyenlőtlenségek

Függvények, az analízis elemei:

- függvények, függvények grafikonjai, függvény-transzformációk
- függvények jellemzése
- sorozatok

Geometria, koordinátageometria, trigonometria:

- alapfogalmak, ponthalmazok
- geometriai transzformációk
- síkgeometriai alakzatok, háromszögek, négyszögek, sokszögek, kör
- térbeli alakzatok
- kerület-, terület-, felszín-és térfogatszámítás
- vektorok
- trigonometria
- koordináta-geometria

Valószínűségszámítás, statisztika:

- leíró statisztika
- valószínűségszámítás

Élő idegen nyelvek:

Személyes vonatkozások, család

Ember és társadalom

Környezetünk

Az iskola

A munka világa

Életmód

Szabadidő, művelődés, szórakozás

Utazás, turizmus

Tudomány és technika

Gazdaság

Fizika:

Mechanika:

- a dinamika törvényei
- mozgások
- munka és energia

Hőtan, termodinamika:

- állapotjelzők, termodinamikai egyensúly
- hőtágulás
- összefüggés a gázok állapotjelzői között
- a kinetikus gázmodell
- termikus és mechanikai kölcsönhatások
- halmazállapot változások
- a termodinamika II. főtétele

Elektromágnesesség:

- elektrosztatika
- az egyenáram
- magnetosztatika, egyenáram mágneses mezője az egyenáram keltette mágneses mező
- az elektromágneses indukció
- a váltakozó áram
- elektromágneses hullámok
- a fény

Atomfizika, magfizika

- az anyag szerkezete
- az atomszerkezete
- a kvantumfizika elemei
- az atommagban lejátszódó jelenségek
- sugárvédelem

Gravitáció, csillagászat:

- gravitáció
- a csillagászat elemeiből

Fizika-és kultúrtörténeti ismeretek

- személyiségek
- elméletek, felfedezések, találmányok

Kémia:

Általános kémia:

- atomok és a belőlük származtatható ionok
- molekulák és összetett ionok
- halmazok
- a kémiai reakciók: a kémiai reakciók jelölése, termokémia, reakciókinetika, kémiai egyensúly
- reakciótípusok: proton-, elektronátmenettel járó reakciók
- a kémiai reakciók és az elektromos energia kölcsönhatása
- tudománytörténet

Szervetlen kémia:

- az elemek és vegyületek szerkezete (az atom-, a molekula-és a halmazszerkezet kapcsolata)
- az elemek és vegyületek fizikai tulajdonságai és ezek anyagszerkezeti értelmezése
- az elemek és vegyületek kémiai sajátosságai
- az elemek és vegyületek előfordulása
- az elemek és vegyületek laboratóriumi és ipari előállítása
- az elemek és szervetlen vegyületek legfontosabb felhasználásai
- az elemek és vegyületek jelentősége
- tudománytörténet

Szerves kémia:

- a szerves vegyületek szerkezete és csoportosításuk
- a szerves vegyületek fizikai tulajdonságai
- a szerves vegyületek kémiai sajátosságai
- a szerves vegyületek előfordulása
- a szerves vegyületek jelentősége
- a szerves vegyületek laboratóriumi és ipari előállítása
- tudománytörténet

Kémiai számítások:

- általános követelmények
- az anyagmennyiség
- az Avogadro-törvény
- oldatok, elegyek (százalékos összetételek, koncentráció, oldhatóság stb.)
- a képletrel és reakcióegyenlettel kapcsolatos számítások
- termokémia
- kémiai egyensúly, pH-számítás
- elektrokémia

Biológia:

Bevezetés a biológiába:

- a biológia tudománya
- fizikai, kémiai alapismeretek

Egyed alatti szerveződési szint:

- szervetlen és szerves alkotóelemek: elemek, ionok; szervetlen molekulák; lipidek; szénhidrátok; fehérjék; nukleinsavak; nukleotidok
- az anyagcsere folyamatai: felépítés és lebontás kapcsolata; felépítő folyamatok; lebontó folyamatok
- sejtalkotók (az eukarióta sejtben)

Az egyed szerveződési szintje:

- nem sejtes rendszerek: vírusok; önálló sejtek: baktériumok, egysejtű eukarióták; többsejtűség: gombák, növények, állatok elkülönülése, sejtfontalak, teleptest és álszövet
- szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak
- viselkedés

Az emberi szervezet:

- homeosztázis
- kültakaró
- a mozgás
- a táplálkozás
- a légzés
- az anyagszállítás
- a kiválasztás
- a szabályozás, az idegrendszer általános jellemzése
- az emberi magatartás biológiai-pszichológiai alapja
- hormonrendszer, hormonális működések
- immunrendszer, immunitás
- szaporodás és egyedfejlődés

Egyed feletti szerveződési szintek:

- populáció
- életközösségek (élőhelytípusok)
- bioszféra, globális folyamatok
- ökoszisztéma
- környezet-és természetvédelem

Öröklődés, változékonyság, evolúció

- molekuláris genetika
- mendeli genetika

- populációgenetika és evolúciós folyamatok
- a bioszféra evolúciója

Földrajz:

Térképismeretek

Kozmikus környezetünk

A geoszféra földrajza:

- a kőzetburok
- a levegőburok
- a vízburok
- a talaj

A földrajzi övezetesség

Népszéreg-és településföldrajz

A világ változó társadalmi-gazdasági képe:

- a világgazdaság
- a gazdasági ágazatok

A világgazdaságban különböző szerepet betöltő régiók, országcsoportok és országok

Magyarország földrajza

Európa regionális földrajza

Az Európán kívüli földrészek földrajza

A globális válságproblémák földrajzi vonatkozásai

Ének-zene:

A altétel: egy népdal éneklése szöveggel (maximum két versszakkal), emlékezetből, valamint az énekelt népdal elemzése emlékezetből.

A bolhási kertek alatt, A nagy bécsi kaszárnyára, A Vidróczki híres nyája, Annyi bánat a szívemen, Béres legény, Szép a gyöngyvirág egycsokorba, Duna parton van egy malom, Este van, este van, Este, este, de szerelmes, Gyújtottam gyertyát, Hej, rozmaring, rozmaring, Letörött a kutam gémje, Körösfői kertek alatt, A bárnai kertek alatt, Megkötöm lovamat, Megrakják a tüzet, Most jöttem Gyuláról, Röpülj páva, röpülj
Sok Zsuzsánna napokat, Tiszán innen, Dunán

B altétel: egy műdal éneklése a részletes vizsgakövetelményekben megjelölt szintek alapján, továbbá az énekelt anyaghoz kötődő zenei, és általános művészettörténeti ismeretek kifejtése

Ut queant laxis, Moniot d' Arras: Nyári ének, Tinódi Lantos Sebestyén: Egervár viadaljáról való ének, A. Vivaldi: A négy évszak –Tél II. tétel, J. S. Bach: Parasztkantáta, G. F. Händel: Hímes rétek – első szakasz, G. F. Händel: Csordul a könnyem, J. Haydn: Szerenád, W. A. Mozart: Vágyódás a tavasz után - 1. versszak, L. van Beethoven: A tarisznys fiú dala (Mormotás fiú dala), L. van Beethoven: IX. szimfónia - IV.tétel –Örömóda, F. Schubert: A pizstráng, J. Brahms: Bölcsődal, G. Verdi: Nabucco - Rabszolgák kara (a téma első része), Erkel Ferenc: Bánk bán – Hazám,hazám, M. Ravel: Bolero - a téma első része, Kodály Zoltán: Psalmus Hungaricus -

Zsoltár dallam, Bartók Béla: Concerto - egy választott téma, Bartók Béla: A kékszakállú herceg vára című opera az V. ajtó –téma, G. Gershwin: Porgy és Bess című opera - Porgy dala

C altétel: Lapról olvasás: egy periódus terjedelmű, modulációt nem tartalmazó klasszikus zenei idézet lapról olvasása szolmizálva 2#–2b-ig terjedőhangnemekben.

Pszichológia:

A pszichológia, mint tudomány

Általános pszichológia: A lelki működés általános törvényszerűségei

Szociálpszichológia ismeretek

Fejlődéspszichológia

Személyiség-lélektani ismeretek: személyiség felfogás, személyiségjellemzők

Az alkalmazott pszichológia területei

Rajz és vizuális kultúra:

Alkotás:

- vizuális nyelv
- technikák
- ábrázolás, látványértelmezés: formaértelmezés, térértelmezés, színértelmezés
- megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás: kompozíció; érzelmek; folyamat, mozgás, idő; kép-és szöveg; vizuális információ; tárgyak és környezet

Befogadás:

- a megjelenítés sajátosságai: vizuális nyelv, térábrázolási módok, vizuális minőségek, látványértelmezés, kontraszt–harmónia, kontextus

Technikák

- vizuális kommunikáció: vizuális információ, tömegkommunikáció, fotó mozgókép

Tárgy és környezetkultúra: forma és funkció, tervező folyamat, népművészet

Kifejezés és képzőművészet:

- művészeti ágak, műfajok, művészettörténeti korszakok és irányzatok, stílusjegyek, alkotások és alkotók, műelemző módszerek, mű és környezete

Informatika:

Információs társadalom:

információs rendszerek az iskolában és a gazdaságban

- közhasznú magyar információs adatbázisok
- jogi és etikai ismeretek

- információs és kommunikációs technológiák a társadalomban

Informatikai alapismeretek –hardver:

- a számítógépek felépítése, funkcionális egységei, azok főbb jellemzői
- a számítógép üzembehelyezése

Informatikai alapismeretek –szoftver:

- az operációs rendszer és főbb feladatai
- az adatkezelés szoftver és hardver eszközei
- állományok típusai
- hálózatok működésének alapelvei, felhasználási területei

Szövegszerkesztés:

- szövegszerkesztő program kezelése
- szövegszerkesztési alapfogalmak
- szövegjavítási funkciók
- táblázatok, grafikák a szövegben

Táblázatkezelés:

- a táblázatkezelő használata, táblázatok felépítése
- adatok a táblázatokban
- táblázatformázás
- táblázatok, szövegek, diagrammok
- problémamegoldás táblázatkezelővel

Adatbázis-kezelés:

- az adatbázis-kezelés alapfogalmai
- adatbázis-kezelő program interaktív használata
- alapvető adatbázis-kezelő műveletek
- képernyő és nyomtatási formátumok
- Információs hálózati szolgáltatások:
- kommunikáció az interneten
- weblap készítés

Prezentáció és grafika:

- prezentáció
- grafika

Könyvtárhasználat:

- könyvtárak
- információkeresés

Emberismeret, etika

Társadalomismeret

Tánc és dráma

Mozgóképek és média:

A mozgóképnyelv alapjai, a filmpoétika fogalmai

A mozgóképi szövegértés, értelmezési szintek:

A mozgóképi szövegalkotás:

Műfaj-és műismeret

Korstílusok, szerzők és művek

Egyetemes filmtörténeti ismeretek

Magyar filmtörténeti ismeretek

Média a mindennapi életbe

A médiaszövegek befogadása és a média közönsége

Médiainstítmények

A reprezentáció

Jellegzetes televíziós műsortípusok

Testnevelés:

Elméleti ismeretek:

- Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek
- A harmonikus testi fejlődés
- A testmozgás, a sport szerepe az egészséges életmód kialakításában, és a személyiség fejlesztésében
- A motoros képességek szerepe a teljesítményben
- Gimnasztikai ismeretek
- Atlétika
- Torna
- Zenés-táncos mozgásformák
- Küzdősportok, önvédelem
- Úszás
- Testnevelési és sportjátékok
- Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek

Gyakorlati ismeretek:

- Gimnasztika
- Atlétika: futások, ugrások, dobások
- Torna: talajtorna, szekrényugrás, felemáskorlát, gerenda
- Ritmikus gimnasztika: gyűrű, nyújtó, korlát
- Küzdősportok, önvédelem
- Úszás
- Testnevelési és sportjátékok: kézilabda, kosárlabda, labdarúgás, röplabda

A Budapest XIII. Kerületi BERZSENYI DÁNIEL GIMNÁZIUM

Pedagógiai Programjának 4. számú melléklete

A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI

